

Załącznik nr 2 do Opisu Przedmiotu Zamówienia – Część II.

(za: projekt Krajowego Programu Ochrony Głuszca *Tetrao urogallus*)

Zasady konserwacji materiału biologicznego zbieranego do badań genetycznych (kuraków leśnych)

Kod genetyczny DNA jest indywidualną „wizytówką” osobnika. Na jego podstawie możemy określić ile osobników bytuje na danym terenie i jak się przemieszczają (nawet między ostojami).

Knoty (odchody zimowe):

1. Znalezione w terenie świeże odchody (1-21 dni) oczyszczamy ze śniegu i umieszczamy w pojemniku. W przypadku przyzmy knotów pobieramy ze środka, takie które nie były poddane długiemu nasłonecznieniu.
2. Knoty od jednego osobnika do jednego pojemnika (max 4-5 knotów) do nie więcej niż 2/3 pojemności pojemnika. Nie można mieszać knotów różnych osobników (w razie wątpliwości zabezpieczać pojedynczo knoty).
3. Po powrocie z terenu knoty należy wysuszyć wysypując każdą próbkę na osobną, czystą kartkę i pozostawiając na dobę-dwie w ciepłym pomieszczeniu (nie na kaloryferze, czy słońcu). Suche wkładamy do tego samego pojemnika, zasypujemy żelem krzemionkowym w objętości co najmniej odpowiadającej objętości knotów i zamykamy pojemnik tym samym wieczkiem (nie mieszać pojemników i ich wieczek – najlepiej wcześniej górę i dół opisać tym samym numerem). Żel absorbuje wilgoć i jeżeli próbka była niedosuszona to zmienia kolor z pomarańczowego na bezbarwny. W przypadku pełnego odbarwienia żelu dosypujemy go lub wymieniamy na nowy. Zabezpiecza to materiał genetyczny przed gniciem. Próbka zagnita lub zmieszana od 2 osobników pomimo wykonania analizy nie da wyniku.
4. Pojemnik z próbką dokładnie opisujemy: data, oddział i wydzielenie, leśnictwo, nadleśnictwo, nazwisko zbierającego, gatunek. Jeżeli próbka jest od widzianego osobnika to dopisujemy płeć.
5. Preparat przechowujemy w temperaturze pokojowej.
6. Żel krzemionkowy Silikarb n przechowujemy w szczelnie zamkniętym pojemniku (aby nie adsorbował wilgoci z otoczenia).

W przypadku nadleśnictw o niewielkiej ilości stwierdzeń, każdą próbkę traktujemy jako niezwykle cenną: rozdzielamy do dwóch pojemników po nie więcej niż ½ objętości, suszymy i zasypujemy żelem do pełna.

Pióra:

Przy zbiorze piór najważniejszą częścią jest miękka część dutki. Odcinamy ok. 1 cm dutki, czyli dolnej części pióra. Pakujemy do koperty.

Tkanki:

W przypadku znalezienia pobitego osobnika pobieramy kilka cienkich, niewielkich wycinków mięśni, skóry itp. które nie zostały poddane procesom gnilnym. Lepiej pobrać drobny fragment podsuszanej skóry np. oderwanej z piórem, niż większy kawałek „mokrej” tkanki z zainicjowanym procesem rozkładu. Po dokładnym wysuszeniu umieszczamy w pojemniczku wypełnionym żelem.

Największym zagrożeniem dla zebranego materiału jest jego pleśnienie-gnicie.

Do każdej próbki dołączamy bardzo dokładny opis-metryczkę.

- Data i miejsce zebrania: Adres leśny i inne informacje szczegółowe dotyczące miejsca np. południowa część wydzielenia, przy drodze, w kępie podrostu, itd.
- Dodatkowe informacje jeżeli ptak było obserwowany.: czas, płeć, kierunek z którego przyszedł, informacja o ewentualnej grupie rodzinnej, itd.
- Dane osoby która zebrała materiał.